

let aut pecunia, aut favor, aut effectus aut sanguis & hæc vel conjunctim vel separatim quam dotes divinæ, virtutes &c. juxta Vers.

*Dignus & indignus pariter nunc ambit honores
Atque ablativus casus utrumque beat.*

Denique notandum quod dum *in l. 1. §. 1. & l. 7. §. 1. b. t.* sobri-
ni, propioreve gradu cognati ac uxor excipiantur quod ab
iis pecuniam accipere liceat, ex eo sequatur quod qui Ma-
gistratum potestatemve exercet, à nullo potestati illi sub-
jecto sub quocunque prætextu pecuniam accipere liceat,
ne forte aliquando in gratitudinem muneris accepti pro
illis jura aliorum pervertant, quæ ratio cum in sobrinis pro-
pioreve gradu cognatis cesset, eo quod sibi & suis jus dicere
nemo debeat *l. 10. de jurisd. tot. tit. C. ne quis in sua caus. jus di-
cat*, ideo ab illis qui propiori gradu Magistratui vel pote-
statem gerenti juncti sunt, munera in conjunctissimæ ami-
citix signum accipere licet, dum per hæc nemini præjudi-
cium fiat.

SECTIO SECUNDA.

Th. I.

BRevitatis studio abrumpo hic filum, mittens primum
membrum nostræ dissertations, materiam persona-
rum, tractaturus jam munera ipsa, sive res ob quas
seu quarum intuitu quis committat crimen barattariæ:
Quæ munera consistunt in pecunia *l. 1. pr. b. t.* cum qua idem
est quando in nonnullis legibus dicitur per sordes id est ac-
cepta pecunia judicare; sunt enim sordes pecuniariæ cor-
ruptiones *l. 9. §. 1. de recept. qui arbitr. recep.* & sordidi magi-
stratus sive iudices pecunia & sordium consilio sententiam
proferunt unde sordium damnatus dicitur is, qui repetun-
darum damnatus est.

II. Pe-

II. Pecuniæ vero vocabulum hic latissimè sumitur ita ut non tantum pecuniam numeratam complectatur (quæ in minima quoque quantitate consistere & cum ea hoc delictum perpetrari posse testatur *l. 7. §. 1. b. t.*) verum omnem omnino pecuniam, hoc est omnia corpora, quæ æstimationem recipiunt, designat, corpora enim pecuniæ appellatione quoque contineri neminem dubitare inquit Jureconsultus *in pr. l. 178. ff. de V. S.* imo pecuniæ nomine omnes res *l. 2. §. 1. de constit. pec.* tam soli & immobiles, quam mobiles tam corpora quam jura continentur *l. 222. ff. d. t. l. 5. eod.* & pecuniam accepisse dicitur, etiamsi aliquid pro pecunia acceperit *l. 1. §. 4. ff. de Calumniat.*

III. Ut inde in officio publico constitutus barattariam perpetret, non tantum pecuniam, sed etiam qui quodvis aliud donum recipiens justitiam, suas operas &c. quasi vendere intelligitur, Et hoc sive ex contractu, sive quocunque alio juris velamento originem trahat *l. f. C. b. t.* judex enim non tantum dicitur corruptus, si pecuniam sed etiam si aliam rem vel ex re aliud commodum seu utilitatem sentiat, veluti si litigator judici debitum aliquod remittat *l. 2. §. 3. de Calumn.* frumentum vel aliud quid gratuito mutuo det *d. l. 2. eod.* neque interest an commodum tale in donatione, venditione aut locatione consistat, aut si plures vel minoris venditio vel locatio fiat *l. pen. §. 1. ff. b. t.* quæ eo magis videntur in fraudem legis facta *arg. l. 1. §. 4. ff. de calumn.* ad quod præcavendum olim Magistratibus negotiari plane interdicebatur *l. 33. ff. de rebus creditis l. 16. C. si cert. pet. nec obst. l. 34. ff. de reb. cred.* utpote quæ loquitur de Præsidis provinciæ officialibus perpetuis *d. v. l. 33. eod. de temporali- bus,* quorum officium erat annale, quibus non erat permissum intra tempus officii, nisi extrema urgente necessitate, negotiari, perpetuis vero permittebatur omnes con-

tractus, modo suspicio corruptelæ cesset, ne fraus legi quæ-
ratur, celebrare, quod verum sive durante, sive deposito
officio id officialis recipiat *l. 4. § ult. b. t.* sive directo, quan-
do quis principaliter & proprio nomine à dante seu corrup-
pente accipit, sive per indirectum, si negotium vel ab utra-
que vel altera tantum parte per alium geritur e. gr. quan-
do iudex per domesticos sententiam revelari permittit *l. 15.*
§. 30. ff. de injur. & fam. libell. aut procuratoribus arcana cau-
sæ detegit *l. 3. § 4. ff. b. t. l. 3. §. 3. de calumn.*

IV. Quod crimen incurrit officialis æque in bona
quam mala causa, neque enim pro illa promovenda quic-
quam Magistratui vel iudici dari vel accipi licitum esse te-
stantur *l. 4. ff. b. t. l. 3. C. eod. l. 2. §. 2. de condict. ob turp. caus. l. 1.*
C. de pœn. jud. qui mal. judic. est enim res mali exempli iudi-
cem in bona causa quid accipere, ut inde sententiæ red-
dantur venales *can. 15. non sane caus. 14. q. 5. can. 71. caus. 11. q. 3.*
& animi iudicum ad corruptelam inducantur uti notanter
ait Owenus.

Munera qui mittit, sperat majora remittit.

Nemo suas vellet perdere gratis opes.

Tanta enim in Magistratu desideratur integritas & fides,
ut non solum ab avaritia ipsa, sed omni avaritiæ suspitione
quoque debeat esse alienus, ut nunquam videatur ob qua-
situm pronuntiasse & sententiam tulisse uti Jethro Mosi dixit
in cap. 18. v. 21. Exod. causa 11. q. 3. can. 65. §. si ergo neque licet
Magistratui ob justam sententiam ferendam quid accipere,
cum & is turpiter faciat, qui pecuniam accipit, ut faciat id,
quod gratis facere vi officii obligatus est, præprimis cum
justitiam administrare sit res sacra, quæ æstimationem, quæ
tamen in emtione & venditione necessario requiritur, non
recipit, iudex extra omnem controversiam bonis male u-
titur, dum juste pro temporali lucro iudicat *can. qui recte*
66. can.

66. causa 11. q. 3. gratis enim debemus dare, quæ gratis accepimus *Matth. 10. can. gratia 15. quest. 1. causa 1.*

VI. Simili modo incurrit crimen repetundarum judex, si accipit pecuniam, ut citius expediat causam, vel in longius processum protrahat, ut inde non dans ob tedium litigii teneatur aliquid de jure suo remittere.

VII. Quod crimen sc. barattariæ Magistratus committit licet non perfecerit barattariam, quod sc. pecuniam acceperit, vel etiam si saltem promissa, non tamen sententia sit secuta *auth. novo jure C. de pœna judic. qui male judic. l. 3. §. 1. ff. de calumn. pr. l. 3. ff. quod quoque juris in alium* punitur enim affectus, licet non fuerit secutus effectus, cum sola vera rei acceptio seu promissio eum corruptum & furem esse judicet *l. 65. ff. de furtis* & conatus in hoc crimine punitur sicut in crimine læsæ Majestatis: *Mascard. de probat. Vol. 2. conclus. 164. n. 8.* in maleficiis enim gravioribus voluntas in aliqualem actum producta, non exitus spectatur *L. 14. ff. ad L. Corn. de Sicariis* quod tamen subaudiendum de casu, quando judex non restituerit datum, si vero pœnitentia ductus restituisset, judex vere corruptus dici non potest, quapropter quidem tali peccato pœnitentia sua in totum nocens esse non desinit, nec tamen eadem pœna, ac si effectus fuisset secutus, sed in quantum ob delictum commissum manet obligatus & extraordinarie tantum punitur. *d. l. 65. ff. de furt.*

IX. Quæstionem hic inferendam necessarium putavi, an sc. judex post sententiam latam quicquam ab uno litigantium remunerationis causa, citra crimen barattariæ accipere possit? Multi clarissimorum Jurisconsultorum id affirmant, ea ratione moti, quod hic cesset suspicio & corruptionis causa uti inter alios *Menochius de presumpt. libr. 2. cent. 4. cas. 342. n. 39.* addita limitatione, nisi sententiam præcesserit promissio

missio pecuniæ expressa, aut aliqua promissionis suspicio aut tacita conventio, aut spes aliqua recipiendi &c. *Prosp. Farinacius in Q. CXI. num. 213.* Non vero tanta mihi videtur ratio & limitatio à Menochio & aliis allegata, quod scilicet post sententiam latam cesset suspicio & corruptionis causa, ut affirmantium opinioni assentiar, sed ratio non minus, quam leges expressæ me urgent contrariam tueri opinionem, & licet inficiari nolim, quidem corruptionis suspicio & præsumptio cesset ratione sententiæ latæ & litigii antea finiti, crescat tamen illa ratione litis futuræ, ut officialis ob remunerationem antea præstitam inde alliciatur, ut intuitu futuri commodi sententiâ potius in divitis favorem contra pauperem, à quo nihil remunerationis causa sperandum, feratur, & sic causa & occasio detur peccandi & delinquendi *confer. Dn. Struv. in Syntagm. juris civilis Exerc. 49. Th. 73. Autho- rius Matthæus de crim. ad tit. de crim. rep. 8. c. 1. n. 8.* qui enim remunerationis premium expectat, fraudem in Deum perpetrat *C. qui recte 11. caus. 66. quæst. 3.* quod quoque leges expressæ contrariæ confirmant dum *in l. f. C. ad L. 7. R.* expressis verbis dicatur, nihil penitus, tam in administratione positos, quam post depositum officium pro aliquo beneficio accepturos *§ l. 1. §. hoc autem iudicium ff. de calumn.* qui accipit pecuniam sive ante sive post iudicium acceptum, tenetur, generaliter enim sola spes aliquid consequendi potest corrumpere Magistratum & inducere crimen repetundarum.

SECTIO TERTIA.

TH. I.

OB nimiam prolixitatem evitandam progredior ad tertium nostræ dissertationis membrum, exhibens actiones, quibus crimen barattariæ commissum vel com-